

[Statsministeren.]

stillet over for, og ser bort fra den baggrund, vi skal løse disse problemer på. Det er ikke nogen frugtbar fremgangsmåde, men den falder desværre ganske godt i tråd med den holdning, de to oppositionspartier har vist over for den økonomiske politik. Denne holdning er jo kommet til udtryk gennem stadig nye forslag om forøgelse af statsudgifterne og konsekvent modstand mod de statsindtægter, som var og fortsat er et væsentligt led i den stabiliseringspolitik, regeringen har ført og fortsat vil føre.

Det er rigtigt, at Danmark i de seneste måneder har stødt på vanskeligheder, som vi ikke kunne klare uden særlige indgreb, fordi vi stod med en valutalikviditet, der var fundamentalt svækket. Det var den, fordi der i en årrække har været ført en økonomisk politik, der førte til vedvarende underskud på betalingsbalancen af en størrelse, som ikke havde kunnet finansieres med langfristede kreditter. Dette rokker ikke ved det fundamentale, at regeringen sidste år gennemførte en økonomisk stabiliseringspolitik, som passede til den daværende situation, at denne stabiliseringspolitik nu har sat en udvikling i gang i den rigtige retning, og at de foranstaltninger, der er vedtaget i de seneste uger, er en logisk og konsekvent videreførelse af denne stabiliseringspolitik.

Da regeringen trådte til, stod vi over for et fundamentalt problem. Vi havde gennem en lang årrække haft et milliardunderskud på betalingsbalancen, et underskud, der, som jeg nævnte det før, ikke havde kunnet dækkes med langfristede kreditter. Alle ved, at dette underskud i 1967 var vokset til rekordhøjde. Den udvikling kunne simpelt hen ikke fortsætte; den havde jo allerede bragt landet i en faretruende situation, som begivenhederne i begyndelsen af maj i år understregede med sørgelig tydelighed.

Situationen var mere alvorlig, end den var ved tidligere lejligheder, hvor et valutaunderskud ret hurtigt kunne bringes ud af verden, fordi det skyldtes et indenlandsk efterspørgselspres og derfor kunne reduceres i takt med dette efterspørgselspres. Det var ikke tilfældet i foråret 1968. Tværtimod. Da stod vi i en situation med vigende efterspørgsel og en arbejdsløshed, som allerede i det sidste halve år forud var steget til et niveau,

som vi måtte anse for at være for højt. Denne gang var der en langt alvorligere baggrund for underskuddet på betalingsbalancen, nemlig den omstændighed, at man gennem en årrække havde ladet pengeindkomsterne stige i stærkere takt, end det var sket i de lande, vi skulle konkurrere med, samtidig med at devalueringen af den danske krone truede med at sætte yderligere fart i denne udvikling.

En varig og i sine beskæftigelsesmæssige konsekvenser acceptabel forbedring af betalingsbalancen får vi kun, i det omfang det lykkes at vende udviklingen i konkurrenceevnen og redressere den alvorlige forringelse, der er sket i de senere år. Det er en opgave, der tager sin tid. Derfor kan jeg heller ikke acceptere, at det skulle være et tegn på, at regeringens økonomiske politik er slået fejl, at der endnu ikke er sket en massiv forbedring af betalingsbalancen. En så hurtig udvikling måtte vi på forhånd afskrive som urealistisk i lyset af de store problemer, som var oparbejdet igennem en årrække.

Den finanspolitik, regeringen tilrettelagde i 1968, måtte nødvendigvis fastlægges ud fra den kendsgerning, at ledigheden var steget, at investeringsvirksomheden var vigende, og at der derfor ikke var umiddelbar udsigt til, at der fra den side ville komme impulser til øget beskæftigelse. I den situation var det nødvendigt at føre en betydelig mere lempelig finanspolitik end den, der er nødvendig i den nuværende situation, hvor der er udprægede opgangstendenser i industrieksporten og i investeringerne. Det er jo helt uomtvisteligt, at det er en sådan udvikling, vi nu er inde i.

Derfor er en yderligere finanspolitisk stramning blevet nødvendig, og den kommer som en helt naturlig videreførelse af den politik, der blev indført sidste forår.

Jeg har med interesse lyttet til de bemærkninger, der er gjort om den finanspolitiske situation, om regeringens økonomiske politik og om den fastlagte skattepolitik. I den anledning vil jeg gerne sige, at skal der være mulighed for at fastlægge en holdbar økonomisk politik, er det nødvendigt, at man ikke glemmer, at skatterne ved siden af at skulle dække de offentlige udgifter primært skal tjene til at afbalancere den samlede økonomiske aktivitet.

Den skattepolitik, regeringen har lagt